

Tárgytematika

Anatómia NGB_EG001_1

Tárgyfelelős neve: dr. Kőrösiné Szigethy Zsuzsa

Félév: 2011/12/1

OKTATÁS CÉLJA

A tantárgy az általános sejt-és szövettani alapismeretek elsajátítása mellett, az emberi test szerveinek és szervrendszereinek morfológiáját funkcionális vonatkozásaikkal együtt tárgyalja, megfelelő alapot adva a szervezetben lejátszódó fiziológiai és kórtani folyamatok megértéséhez. A gyakorlati igényeknek megfelelően azonban elengedhetetlen a testtájékok szerinti komplex megismerése az emberi szervezetnek, azaz a test részeinek, üregeinek és tájékainak, valamint az azokat felépítő szerkezeti elemek térbeli viszonyainak az elsajátítása, továbbá hangsúlyozott mindezek vizuális ismerete az anatómiai atlasz és anatómiai CD ábraanyagok segítségével.

Az emberi test szerkezetének komplex, szintetikus szemlélete nélkülözhetetlen azok számára, akik az egészségügyben felelősségteljesen kívánnak dolgozni választott hivatásukban.

TANTÁRGY TARTALMA

1 hét

Az emberi test szerveződési szintjei

*sejtbiológiai- és szövettani alapismeretek / alapfogalmak
szervrendszerek és funkcióik
testüregek és hártýarendszerek
emberi test fő síkjai és irányai
emberi test részei*

2-3 hét

Keringés szervrendszere

*mellkas fetépítése: vázalkotó csontjai, ízületei, izmai
mediastinum (gátor) részei, határai és képletei
mellüregi situs : pulmo (tüdő), pleura (mellhártya), cor (szív), pericardium (szívburrok)
diaphragmán áthaladó képletek
szív (cor) anatómiája
projekciós és auszkultációs pontok
szívfal rétegei, szív üregei, szívcsőadékok és szívbillentyűk, érellátása (coronariák)
szív automáciája, és extracardialis beidegzése
érrendszer*

kis- és nagyvérkör erei, pulzusartériák

nyirokkeringés, nyirokszervek, lymphocyták eredet és működés szerinti tipizálása (T- B- NK sejtek)

Légzőrendszer anatómiája

légutak: orr (nasus), garat (pharynx), gége (larynx), légcső (trachea),

főhörgő (*bronchus principalis*), tüdő (*pulmo*) - *paranasalis* üregek
tüdőkapu (*hilus pulmonis*) képletei
bronchusfa, tüdő *alveolusok*, külső- és belső légzés definíciója, tüdő kettős vérellátása

4-6 hét

hasfal szerkezete, hasüregi régiók, *peritoneum* (hashártya), szervek hashártyaviszonya
hasüregi situs: *hepar* (máj), *ventriculus* (gyomor), *lien* (lép), *ren* (vese), *gl. suprarenalis*
pancreas (hasnyálmirigy), *intestinum tenue* (vékonybél)
intestinum crassum (vastagbél)

Emésztő szervrendszer anatómiája

tápcsatorna szakaszai, tápcsatorna falszerkezete
máj (*hepar*), *porta hepatis*, portális keringés útvonala, hasnyálmirigy (*pancreas*)
emésztőrendszer mirigyhámsejtjeinek *exocrin*- *endocrin*- és *paracrin* funkciói

Húgy- ivar rendszer

vese(*ren*), veseöböl (*sinus renalis*) és veseparenchyma, *nephron*, *hilus renalis*
vizeletképzés és elvezetés

7-8 hét

kismedence falszerkezete, gát (*perineum*), hashártyaviszonyok (*Douglas-üreg*, *lig. latum uteri*)
női kismedencei situs: *uterus* (méh) / *menstruációs ciklus élettana*/, *tuba uterina* (petevezeték), *ovarium*
(petefészek) / *ovarialis ciklus és hormonális szabályozása*./, *ureter* (húgyvezeték), *vesica urinaria* (húgyhólyag)
urethra (húgycső), *rectum* (végbél)
férfi kismedencei situs: *vesicula seminalis* (ondóhólyag), *prostata* (dűlmirigy),
vesica urinaria, *ureter*, *urethra* felső szakasza, *rectum*
here (*testis*), herezacskó (*scrotum*)

9-13 hét

Regulációs szervrendszerek

Endocrin- rendszer

agyalapi mirigy(*hypophysis*), perifériás *endocrin* szervek anatómiája, *hypophysis* portális keringés
neuro- endocrin szabályozás (*neurosecretio*, *trop hormon*)

Idegrendszer

idegrendszer morfológiai felosztása:

központi idegrendszer:

encephalon (agyvelő) -- makroszkópos anatómiája, részei

medulla spinalis (gerincvelő)

perifériás idegrendszer:

nn. craniales (agyidegek)

nn. spinales (gerincvelői idegek)

ganglionok (dúcok)

idegrendszer funkcionális felosztása:

somaticus- és *vegetatív* idegrendszer

agyburkok, agykamrák, *liquorkeringés*

Érzékszervek anatómiája

halló- és egyensúlyozó szerv: *fül* (*auris*) anatómiája

látószerv: *szemgolyó*(*bulbus oculi*) anatómiája, *szem járulékos szervei*

szaglószer, *ízézőszerv*, *bőr* (*cutis*) és származékai

14-15 hét

Mozgás szervrendszer anatómiája

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

Félévközi követelmények:

3 zárthelyi dolgozat 40% feletti teljesítése a tantárgy aláírásának feltétele, 40% alatti teljesítés az aláírás megtagadásával jár.

Foglalkozásokon való részvétel:

Az előadásokon való részvétel kötelező! Három alkalmat (9 órát) meghaladó hiányzás esetén aláírás megtagadása!

Értékelés:

A szóbeli vizsga két részből áll:

- beugró (a kiadott minimumkérdésekből) írásban, 60% feletti teljesítés a szóbeli vizsga feltétele

- szóban, (a kiadott tételsorból) egy tétel részletes ismertetése, az előadásokon bemutatott anatómiai CD ábraanyagának segítségével

Sikertelen beugró esetén a vizsga elégtelen!

KÖTELEZŐ IRODALOM

Dr. Tarsoly Emil: Funkcionális anatómia (Medicina, Bp. 1997)